

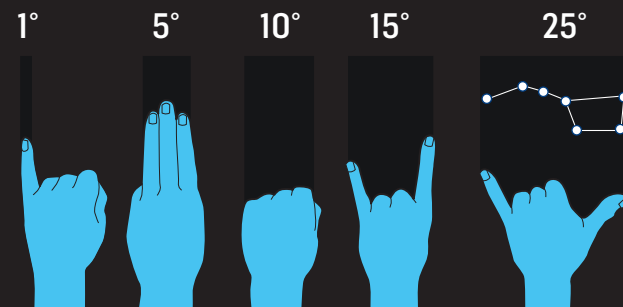
Find dobbeltstjernen i sommertrekanten, og se fire planeter pinsedag

STJERNEHIMLEN I MAJ

I samarbejde med **Observatoriet i Brorfelde**

Tekst: Martti Kristiansen og Sarah Sohl

Redigeret af: Lasse Foghsgaard **Grafik:** Jens Herskind **POLITIKEN**

14. maj En hilsen til mor

På mors dag hylder vi alle klodens mødre – og kvinder i rummet. I dag sender vi en særlig tanke til Nasa-astronauten **Kathryn Thornton**, som 14. maj 1992 blev den tredje kvinde til at foretage en rumvandring. Senere blev hun også den første kvinde, som udførte tre rumvandring. I Nasa-regi er der en tradition for, at astronauterne vækkes med musik, og på missionens fjerde dag (7. maj 1992) vågnede holdet til temasangen fra Peter Plys og lydoptagelser fra Thorntons børn i anledning af Mors dag.

18. maj Kr. himmelfartsdag

I år falder Kr. himmelfartsdag 18. maj. Historisk byder 18. maj på adskillige mærkedage i rumfarten. Hvis vi starter lidt mere jordnært, blev den første internationale konference for luftnavigation afholdt i Paris 1910, hvor de første lovgivninger for luftfart blev diskuteret.

I 1969 blev 'Apollo 10' sendt mod Månen som generalprøve for den første månelanding med bl.a. Neil Armstrong og Buzz Aldrin om bord på 'Apollo 11'.

Samme dag 40 år senere blev rumteleskopet Hubble serviceret for femte og sidste gang. Gennem årenes løb har teleskopet bidraget med observationer, som har sendt os langt ud i rummet.

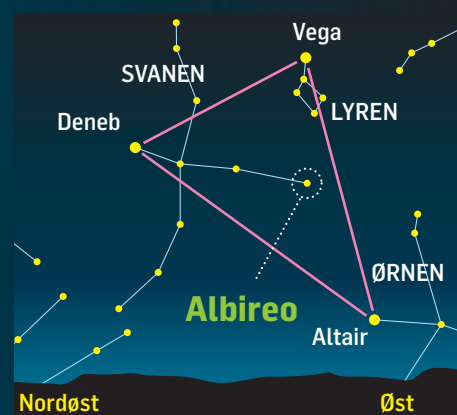
I april 2023 offentliggjorde Nasa besætningen på 'Artemis II', der for første gang i over 50 år skal sende mennesker mod Månen. 'Artemis II' flyver de fire udvalgte astronauter rundt om Månen og retur til Jorden igen som forberedelse til den senere mission og egentlige månelanding. Med ombord er astronauten, **Christina Koch** der dermed bliver den første kvinde på en månemission. I 2019 rejste hun til Den Internationale Rumstation, hvor hun tilbragte 11 måneder og udført 6 rumvandring.

19. maj Dobbeltstjernen i sommertrekanten

De lyse nætter er tiltagende, men ny-månen vil i aften minimere lysforureningen. Finder du fuglekikkerten og stativet frem, kan du forsøge at fange et dobbeltstjernesystem. Forbinder du de tre lysklare stjerner Deneb, Vega og Altair i stjernebillederne Svanen, Lyren og Ørnen, har du fundet sommertrekanten. Heri finder du dobbeltstjernen Albireo, som består af den køligere orange **Albireo A** og den varmere blålige **Albireo B**.

Har du adgang til et mindre teleskop, vil du nemmere kunne adskille de to stjerner fra hinanden, og du kan tydeligere se deres farveforskelle.

Fang Albireo i øst-nordøstlig retning kl. 23.30, hvor 'Svanens øjne' står 27 grader over horisonten.

Dobbeltstjernen Albireo

28. maj Planeterne på pinsedag

Pinsedag har du mulighed for at se fire planeter – to om morgenen og to om aftenen. De morgenfriske kan se Saturn i øst-sydøst ca. 5 grader over horisonten kl. 3. En time senere vil Jupiter kunne anes lavt mod horisonten i østlig retning. Ved mørkets frembrud dukker Venus og Mars op på aftenhimlen i vest-nordvest. Mars står i stjernebilledet Krebsen, Venus befinder sig i Tvillingerne.

